

СПРАВА «КРАВЧУК ПРОТИ УКРАЇНИ» (CASE OF KRAVCHUK v. UKRAINE)

(заява № 77435/12)

Стислий виклад рішення від 22 квітня 2021 року

У цій справі заявник звернувся до Старобешівського районного суду (далі — районний суд) з позовом до приватної особи, стверджуючи про порушення його авторських прав та плагіат, зокрема що ця особа опублікувала книгу, в якій була наведена значна частина книги, виданої раніше заявником. Заявник просив суд витребувати копію книги та провести експертизу його тверджень про плагіат.

Районний суд витребував з матеріалів окремої кримінальної справи копії висновків експертиз, в одному з яких зазначалося, що у книзі особи було «часткове використання тексту» книги заявника.

У грудні 2011 року районний суд відмовив у задоволенні позову заявника як необґрунтованого, вказавши про відсутність доказів на підтвердження вимог заявника щодо стверджуваного плагіату та не прийнявши висновки експертиз, отриманих в межах зазначеної кримінальної справи. Заявник оскаржив рішення районного суду в апеляційному та касаційному порядку, стверджуючи, що суд першої інстанції не забезпечив збір доказів і не витребував у відповідача копію книги; що висновки експертів, складені в межах кримінальної справи, були безпідставно проігноровані; та що не було призначено експертизу, незважаючи на його клопотання.

Апеляційний суд Донецької області та Вищий спеціалізований суд України з розгляду цивільних і кримінальних справ відхилили скарги заявника як необґрунтовані, зазначивши, що суди нижчих інстанцій ухвалили законні рішення.

До Європейського суду з прав людини (далі — Європейський суд) заявник скаржився за пунктом 1 статтею 6 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод (далі — Конвенція) на неналежний розгляд національними судами висунутих ним важливих аргументів; за статтею 1 Першого протоколу до Конвенції на незабезпечення на національному рівні належного судового захисту його авторських прав.

Розглянувши скарги заявника Європейський суд зазначив, що національні суди не розглянули можливість вжиття всіх необхідних заходів для забезпечення збору доказів, не призначили жодної подальшої експертизи у зв'язку з твердженнями про плагіат, незважаючи на клопотання заявника. З огляду на зазначене Європейський суд дійшов висновку, що національні суди не дотрималися свого зобов'язання розглянути висунуті заявником відповідні та важливі аргументи і констатував порушення пункту 1 статті 6 Конвенції.

З огляду на свої висновки за пунктом 1 статті 6 Конвенції Європейський суд вважає, що немає необхідності розглядати, чи було в цій справі порушено статтю 1 Першого протоколу до Конвенції.

ЗА ЦИХ ПІДСТАВ СУД ОДНОГОЛОСНО

«1. *Оголошує* заяву прийнятною;

2. *Постановляє*, що було порушено пункт 1 статті 6 Конвенції;

3. *Постановляє*, що немає необхідності розглядати скаргу за статтею 1 Першого протоколу до Конвенції;

4. *Постановляє*, що:

(а) упродовж трьох місяців держава-відповідач повинна сплатити заявнику такі суми, які мають бути конвертовані в національну валюту держави-відповідача за курсом на день здійснення платежу:

(i) 3 600 (три тисячі шістсот) євро та додатково суму будь-якого податку, що може нараховуватися, в якості відшкодування моральної шкоди;

(ii) 60 (шістдесят) євро та додатково суму будь-якого податку, що може нараховуватися заявнику, в якості компенсації судових та інших витрат;

(b) із закінченням зазначеного тримісячного строку до остаточного розрахунку на зазначені суми нараховуватиметься простий відсоток (*simple interest*) у розмірі граничної позичкової ставки Європейського центрального банку, яка діятиме в період несплати, до якої має бути додано три відсоткові пункти;

5. *Відхиляє* решту вимог заявника щодо справедливої сатисфакції.»